

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 30 september 2025

Programma - Regie op Vitaal Platteland

13 2025_B&W_00657 Randweg Ossenzijl - informeren

Samenstelling:

Aanwezig:

Melvin Smit, locoburgemeester en voorzitter; Trijn Jongman, wethouder; Marcel Scheringa, wethouder; Miriam Slomp-Dekkers, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Afwezig:

Rob Bats, burgemeester

Samenvatting

Sinds de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 is de realisatie van de randweg rond Ossenzijl opgenomen in het bestuursprogramma van Steenwijkerland, wat een belangrijke stap betekent in de richting van de daadwerkelijke uitvoering van dit langgekoesterde project. Daarnaast vindt in Ossenzijl een aantal belangrijke ontwikkelingen plaats die het dorp en de regio verder versterken. Zo opent Staatsbosbeheer eind 2026 het European Wetland Center (EWC), wat naar verwachting het bezoekersaantal weer op het niveau van de jaren '90 zal brengen. Ook ontwikkelt de provincie een ecologische verbindingszone tussen de Weerribben en de Rottige Meente, wat het dorpsbeeld van Ossenzijl aanzienlijk zal veranderen.

Plaatselijk Belang Ossenzijl heeft in november 2023 een dorpsplan aangeboden aan de gemeente, waarin het gewenste tracé voor de randweg is opgenomen. Dit plan voorziet tevens in een overloopparkeerplaats voor het EWC, een nieuwe zwemlocatie voor zowel lokale bewoners als toeristen, en de verplaatsing van bedrijven uit het dorps hart om woningbouw mogelijk te maken. De gemeente heeft een kostenraming laten opstellen voor de randweg met aquaduct, die in 2023 werd geraamd op €33 miljoen. Hiervoor is €5 miljoen beschikbaar gesteld door de gemeenteraad, maar het resterende bedrag moet nog worden gevonden bij andere overheden. Een lobbyplan is opgesteld om deze cofinanciering te verwerven.

De randweg wordt niet alleen gezien als een oplossing voor mobiliteitsproblemen, maar ook als een lokale investering met een impuls voor regionale brede welvaart. Een brede coalitie van partijen ondersteunt het plan. De randweg zal bijdragen aan een autoluw dorps hart, zorgt voor een oplossing voor de fileproblematiek en een betere toegang voor waterrecreatie in Friesland en Overijssel.

Ossenzijl heeft brede politieke aandacht gekregen. Na inzet van Kamerlid Cor Pierik (BBB) volgden werkbezoeken van provincie en ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het ministerie erkent dat juist kleine kernen met beperkte investeringen veel winst kunnen boeken. Daarnaast is een breed gesteunde motie in de Provinciale Staten (2 juli 2025) aangenomen. Gemeente Steenwijkerland verkent nu samen met provincie en Plaatselijk Belang Ossenzijl de mogelijkheden voor Ossenzijl. Voor

de begrotingsvergadering van 12 november 2025 worden de Staten geïnformeerd. De casus Ossenzijl staat daarmee op alle bestuursniveaus op de agenda, met maatschappelijk begrip en een versterkte positie voor Steenwijkerland om steun te krijgen voor investeringen in lokale infrastructuur.

Informatienota

Inleiding

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 is het project "de gebiedsontwikkeling en de ontsluiting van Ossenzijl" opgenomen als onderdeel van het bestuursprogramma projecten. Door focus te leggen in het coalitieakkoord op de langgekoesterde wens om een randweg te realiseren bij Ossenzijl, zetten we stappen in de richting van de daadwerkelijke realisatie.

Een andere belangrijke ontwikkeling in Ossenzijl is de realisatie van het European Wetland Center (EWC) door Staatsbosbeheer. Met de opening van dit centrum, gepland eind 2026, wordt verwacht dat het aantal bezoekers aan hun buitenlocatie weer zal groeien naar de niveaus die in de jaren negentig gebruikelijk waren.

Daarnaast is er de provinciale ontwikkeling van de Ecologische Verbindingszone tussen de Weerribben en de Rottige Meente, die aan de oostkant van Ossenzijl komt. Deze ontwikkeling zal het dorpsbeeld van Ossenzijl, komend vanuit Oldemarkt, duidelijk doen veranderen.

In samenhang met de randweg, de ecologische verbindingszone en het EWC, heeft Plaatselijk Belang Ossenzijl in november 2023 haar dorpsplan met het gewenste tracé van de randweg aangeboden aan de gemeente (2023_B&W_00819 Gewenst tracé randweg Ossenzijl). Dit dorpsplan is geïnspireerd op haar Dorpsvisie 2021-2030 "De route naar een leefbaar dorp".

Dit dorpsplan biedt aan de oostzijde, in de ruimte tussen Waterstaete en de toekomstige randweg, mogelijkheden voor het creëren van een overloopparkergelegenheid voor het EWC. Daarnaast is er ruimte voor de realisatie van een zwemlocatie, die zowel voor de lokale bevolking als voor de toeristen van Waterstaete een aantrekkelijke toevoeging vormt.

Aan de westzijde wordt de ruimte tussen de randweg en de kern gebruikt om bedrijven uit het dorpshart te verplaatsen naar de rand van het dorp. Hierdoor wordt woningbouw in het dorpshart mogelijk.

Voor de gewenste randweg met aquaduct heeft de gemeente in 2023 een kostenraming laten opzetten, waarbij de aanleg in 2023 is geraamd op € 33 miljoen. De gemeente heeft voor cofinanciering € 5 miljoen beschikbaar (waarvan de kapitaallasten nog niet opgenomen zijn in de begroting). Het resterende budget moet gezocht worden bij andere overheden. Hiervoor is een lobbyplan opgesteld.

We benaderen Ossenzijl niet smal als een mobiliteitsvraagstuk, maar breed als een lokale investering met een impuls voor regionale brede welvaart. We zien dat die boodschap aanslaat.

Met elkaar hebben we inmiddels bereikt dat er een brede regionale coalitie is die het plan voor de randweg ondersteunt. Regio Zwolle, gemeente Weststellingwerf, het Nationaal Park Weerribben-Wieden, Staatsbosbeheer en Business Club Steenwijkerland begrijpen de noodzaak van een randweg. Met de randweg:

- kan Ossenzijl een aantrekkelijk autoluw en leefbaar dorpshart krijgen waar inwoners, voetgangers, fietsers en bezoekers met plezier verblijven;
- ontstaat ruimte voor woningbouw;
- heeft het wegverkeer een oplossing voor de fileproblematiek voor forenzen en toeristen, zorgt het voor betere doorstroming voor agrariërs en ondernemers mét een optimale aansluiting op de A6;
- verbeteren we de toegang voor waterrecreatie in Friesland en Overijssel.

De randweg van Ossenzijl fungeert als een vliegwiel: Het versterkt het toerisme, verbetert de leefbaarheid van het dorp en vergroot de beleefbaarheid en brede welvaart van de hele regio.

Meerdere fracties in de Tweede Kamer hebben, mede dankzij een bijdrage van Tweede Kamerlid Cor Pierik (BBB) tijdens het notaoverleg MIRT van 25 november 2024, de aandacht voor infrastructurele problemen buiten de Randstad hoog op de agenda gezet, want: "Elke regio telt!". Deze agendering is erg behulpzaam voor onze regio.

Tijdens een werkbezoek op 27 februari 2025 ervoer Cor Pierik (BBB) zelf de situatie in Ossenzijl. Hierdoor moedigde hij, tijdens het Commissiedebat Auto in april, minister Madlener van Infrastructuur en Waterstaat aan om ook kennis te nemen van de problemen ter plaatse.

Op 7 mei 2025 hebben we een werkbezoek georganiseerd voor de Statenleden van de provincie Overijssel. We hebben hen meegenomen in de uitdagingen waar Ossenzijl voor staat. Dit heeft ertoe geresulteerd dat op 2 juli 2025 in de Provinciale Staten een breed gedragen motie is aangenomen. Deze motie roept op om onder regie van gemeente Steenwijkerland en samen met regionale partners overleg te voeren om een toekomstbestendige oplossing te vinden voor deze uitdagingen, inclusief de lobby naar de rijksoverheid, en te bepalen welke rol de provincie Overijssel hierin kan nemen. De Staten willen over deze inspanningen en mogelijke oplossingen geïnformeerd worden voor de begrotingsvergadering van 12 november 2025.

Op 10 september volgde een ambtelijk bezoek van het ministerie van I&W, waarbij door het ministerie werd benadrukt dat het goed is om te zien dat ook in kleine kernen verkeersproblematiek kan spelen die de aandacht vraagt. Met relatief beperkte investeringen is immers veel winst te behalen voor de brede welvaart. Het ministerie waardeerde de gekozen aanpak en bood aanknopingspunten waarbij de problematiek wordt benaderd vanuit meerdere beleidsterreinen.

Naar aanleiding van de provinciale motie verkennen gemeente en provincie momenteel ambtelijk de mogelijkheden voor Ossenzijl. Een gezamenlijk gebiedsbezoek moet zorgen voor een gedeelde kennisbasis, waarmee de provincie de Provinciale Staten informeert.

Daarnaast hebben we actief input geleverd voor diverse verkiezingsprogramma's in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen. Daarbij benutten we kansen om, waar mogelijk, onze belangen en visie onder de aandacht te brengen.

Uit de resultaten van de afgelopen periode blijkt dat de casus Ossenzijl op alle bestuursniveaus goed op de agenda staat. Ook in de media en samenleving is er begrip voor de problemen en de voorgestelde oplossing. Onze inspanningen hebben de positie van Steenwijkerland versterkt, zowel in de regio als in Den Haag. Deze ontwikkelingen bieden mogelijkheden om politieke steun te vergroten voor investeringen in lokale infrastructuur, met aandacht voor regionale impact.

Kernboodschap

De randweg rond Ossenzijl is niet langer een gekoesterde wens, maar een concreet en regionaal en landelijk gedragen project. Door samenwerking, politieke agendering en een integrale aanpak die mobiliteit, leefbaarheid, toerisme en economische groei combineert hebben we een toekomstbestendige oplossing. De basis is gelegd: nu is het zaak de financiering rond te krijgen zodat de plannen uitgevoerd kunnen worden.

Consequenties voor de gemeente

De gemeente heeft de regie bij de ontwikkeling van de randweg en moet zorgen voor coördinatie, financiering en samenwerking met partners. Hoewel er € 5 miljoen is gereserveerd, moet het grootste deel van het benodigde budget nog worden gedekt via lobby. Het project heeft grote ruimtelijke impact met kansen voor de brede welvaart voor de regio. Succes vraagt intensieve samenwerking met o.a. provincie, Rijk en Regio.

Communicatie

De bereikbaarheid en leefbaarheid van Ossenzijl staan zwaar onder druk. De aanleg van een randweg is de enige oplossing. Dan kan de dorpskern van Ossenzijl transformeren naar een autoluw en

bruisend gebied om te wonen, te ondernemen en te recreëren. De plannen liggen klaar, maar er is financiële steun nodig om realisatie mogelijk te maken.

Ter ondersteuning van deze boodschap zijn een video (zie <https://youtu.be/QOUBR0ql3sw?si=-EhNESyl0zCgh7x0>) en een leaflet (bijgevoegd) ontwikkeld. Deze materialen benadrukken de noodzaak en kansen van het project.

Vervolg

Het college blijft zich inzetten voor het verkrijgen van de benodigde cofinanciering voor de randweg van Ossenzijl en daarmee de verbetering van leefbaarheid, bereikbaarheid en economische kansen voor de brede regio.

Besluit

In te stemmen met de informatienota over de randweg van Ossenzijl.

Bijlagen

1. Dorpsplan Ossenzijl.pdf
2. Leaflet



5/9





Menigeen associeert
Ossenzijl met fileleed

SAMENWERKING NODIG

De gemeente Steenwijkerland maakt zich samen met de inwoners van het dorp hard voor de realisatie van de randweg. Maar dit kunnen ze niet alleen. De totale kosten zijn in 2023 geraamd op 35 miljoen euro. De gemeente Steenwijkerland heeft de eerste 5 miljoen euro al gereserveerd. Vanuit het principe 'elke regio telt' roepen de gemeente en inwoners van Ossenzijl mede-overheden op om cofinanciering mogelijk te maken. Zo kan samen worden gebouwd aan een bereikbare en leefbare regio.



REGIO
ZWOLLE



gemeente
Weststellingwerf

NP
Nationaal Park
Weerribben-Wieden

BUSINESS CLUB
STEENWIJKERLAND

Colofon
Dit is een uitgave van de
gemeente Steenwijkerland
www.steenwijkerland.nl

Ossenzijl
College van burgemeester
en wethouders - 30 september 2025 - 2025_B&W_00657 -
September 2025

OSSENZIJL VERDIENT EEN LEEFBARE TOEKOMST

Henny van Rij wordt als voorzitter van Plaatselijk Belang Ossenzijl dagelijks geconfronteerd met de problematiek. Hij snakt met zijn dorpsgenoten naar de aanleg van een randweg met aquaduct: 'Ons dorp verdient echt beter. We wachten al veel te lang op een bevredigende oplossing. Menigeen associeert Ossenzijl met fileleed, in plaats van een mooi authentiek dorpje met het gezicht aan het water. Een autoluw historisch centrum geeft meer ruimte voor ontspanning en ontmoeting. Hierdoor trekken we veel extra wandelaars, fietsers en natuurliefhebbers aan. Dit biedt kansen voor lokale ondernemers.' Maar ook voor de inwoners van het dorp staat er veel op het spel: 'De wens is om de randweg ruim om het dorp te leggen. Zo ontstaat daarbinnen ruimte om nieuwe huizen te bouwen. Jonge mensen kunnen hier dan weer blijven wonen. Dat is nodig, want alleen dan kunnen we de school, gymzaal en het dorpshuis overeind houden.'



OSSENZIJL PROFITEERT NU MONDJESMAAT VAN VAARTOERISME

De Ossenzijlersloot vormt een belangrijke vaarverbinding (inclusief staande-mast-route) tussen de Friese Meren in het noorden en de Weerribben en Wieden in het zuiden. Via Blokzijl wordt ook gevaren naar de Veluwe-randmeren. Toch profiteert het dorp maar mondjesmaat van deze bijzondere positie. Bij een eerdere herstructurering zijn de aanlegsteigers zo gesitueerd, dat het voor veel pleziervaarders onaantrekkelijk is geworden om in Ossenzijl aan te leggen. Zij moeten minimaal 300 tot 800 meter lopen voor een kopje koffie. Een randweg zorgt ervoor dat pleziervaarders, voetgangers en fietsers in het dorp ruimte krijgen. Zo kan Ossenzijl bouwen aan een bruisende toekomst.

Een randweg zorgt ervoor
dat het dorp ruimte krijgt

EUROPEAN WETLAND CENTER LOKT DUIZENDEN EXTRA BEZOEKERS NAAR OSSENZIJL

Het meer dan 50 jaar oude bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer krijgt de komende jaren een ware metamorfose en wordt een European Wetland Center. Met natuurlijk de verwijzing naar de Weerribben-Wieden als het grootste moerasgebied van Noord-Europa dat veel internationale toeristen trekt. Een miljoeneninvestering. De bezoekersaantallen zullen naar verwachting met 70 procent stijgen, van 90.000 naar 150.000. Ossenzijl is blij met deze keuze en ziet volop kansen. Maar tegelijkertijd zijn er ook zorgen. De huidige infrastructuur kan de verkeersdrukke nu al niet aan. Zonder randweg zal dit alleen maar voor meer problemen zorgen.

OSSENZIJL STRIJDT AL 50 JAAR VOOR EEN RANDWEG

BEREIKBAARHEID EN LEEFBAARHEID

Ossenzijl ligt op de grens van de Weerribben-Wieden en de Friese Meren. Het dorp is letterlijk een kruispunt van vaar- en autoverkeer dat zich beweegt in de Kop van Overijssel en Zuid-Friesland. Dwars door deze toeristische toegangspoort passeren jaarlijks ruim een miljoen forensen en toeristen. Dat zijn gemiddeld zo'n 3.000 voertuigen per dag over de Hoofdstraat van 2,9 meter breed. Op een willekeurige dag in het vaarseizoen komen daar gemiddeld nog eens 165 boten bij. En die aantallen groeien de komende jaren door.

500 inwoners zuchten al decennialang onder de verkeers- en vaardrukke. Het vracht- en landbouwverkeer zorgt vrijwel het hele jaar door voor opstoppen en veiligheidsproblemen. Tijdens het vaarseizoen staat de brug, onderdeel van een belangrijke en drukke doorvaarroute, vaak 30-40 minuten per uur open. Het verkeer staat dan muurvast in de veel te smalle Hoofdstraat. Alternatieve routes voor regioverkeer en aansluiting op het hoofdwegenet zijn er niet. Tenzij je bereid bent om meer dan 20 kilometer om te rijden.

Kortom: de bereikbaarheid en leefbaarheid van Ossenzijl staan zwaar onder druk. De aanleg van een randweg met aquaduct is de enige oplossing. Daar is iedereen het over eens. Dan kan de dorpskern van Ossenzijl transformeren naar een autoluw en bruisend gebied om te wonen, te ondernemen en te recreëren. De plannen liggen klaar, maar er is financiële steun nodig om realisatie mogelijk te maken.

3.000 voertuigen per dag over de Hoofdstraat van 2,9 meter breed

OPSTOPPINGEN IN DE HOOFDSTRAAT EN OP HET WATER

Wie op een doordeweekse dag door het centrum van Ossenzijl wandelt, ervaart het zelf: de grote opstoppen in de Hoofdstraat en op het water. De brug staat open. Er moeten zes pleziervaartuigen doorheen. De smalle Hoofdstraat staat vol ronkende voertuigen, op nog geen meter afstand van de ramen en deuren van huizen. Een oude mevrouw probeert met een rollator bij haar huis te komen. Maar dat is bijna onmogelijk want er is geen stoep en de straat staat vol. Een groepje toeristische fietsers is afgestapt en loopt al kronkelend tussen de auto's, vrachtwagens en trekkers door. Als na een kwartier de brug weer dicht is komt het verkeer heel langzaam in beweging. Tussen de auto's staat de streekbus die zijn planning niet haalt. Sterker nog: de bus moet (samen met twintig auto's) achteruit rijden, zodat een vrachtauto vanaf de andere kant de brug kan oversteken. Dan gaat de brug alweer open...

Een bewoner van de Hoofdstraat geeft aan: 'Mijn buren en ik hebben het meest last van het lawaai, de stank en de trillingen. Het grauwe stof en vet op de witte voorgevel van ons huis laten zien dat die lucht erg ongezond is. We kunnen niet anders dan de ramen potdicht houden. En dan heb ik nog niet eens gesproken over de gevaarlijke situaties die ik regelmatig zie gebeuren. Ik houd mijn hart vast als de school uit is en ben altijd blij als de kinderen veilig bij hun huis zijn aangekomen.'

De Hoofdstraat staat vol ronkende voertuigen op nog geen meter van huizen

LASTIG VOOR ONDERNEMERS

Het oponthoud en de verkeersdrukke in de Hoofdstraat van Ossenzijl kost veel tijd en geld. 'Mijn mechanisatie- en melktechniekbedrijf in Ossenzijl is in de zomermaanden compleet onbereikbaar. Leveranciers kiezen ervoor om alleen nog 's nachts te leveren. En als mijn personeel op pad moet voor een spoedreparatie bij de klant, staan zij eerst een half uur vast voor de voordeur', vertelt John Rotink. Ook voor ondernemers in omliggende dorpen is de situatie onverteerbaar. Het levert problemen op bij bevoorrading en voor talrijke agrariërs in de regio. Rotink: 'Je moet je eens voorstellen hoe zij zich op drukke zomerdagen en tijdens het oogstseizoen met hun steeds grotere trekkers, landbouwmachines en vrachtwagens keer op keer weer over de brug manoeuvreren. Dwars door de warboel van fietsers, voetgangers en auto's.'

Leveranciers kiezen ervoor om alleen nog 's nachts te leveren

RANDWEG IS ONMISBAAR VOOR ONTSLUITING HELE REGIO

Wethouder Miriam Slomp-Dekkers is er duidelijk over: 'Zolang er niets gebeurt, blijft Ossenzijl een groot knelpunt. Niet alleen voor onze inwoners en ondernemers, maar ook in de ontsluiting van de toeristische voorzieningen in de Kop van Overijssel en Zuid-Friesland. En dat probleem wordt de komende jaren alleen maar groter. De Weerribben-Wieden zijn steeds meer in trek, Giethoorn blijft een toeristische magneet en het nieuwe European Wetland Center gaat voor aanzienlijk meer bezoekersstromen zorgen. Daarbij komt dat ook de kernen rondom Ossenzijl de komende jaren zullen groeien qua inwonersaantal. Een randweg bij Ossenzijl is een absolute noodzaak voor de ontsluiting van de hele regio.'

De situatie in Ossenzijl zorgt ook voor veel irritatie in omliggende dorpen. Gert ter Schure, voorzitter van Plaatselijk Belang Oldemarkt, vertelt: 'Inwoners van ons dorp lijden onder de slechte bereikbaarheid. Velen van hen pendelen richting Emmeloord of Amsterdam voor werk. De hoofdroute van Oldemarkt naar Emmeloord voert door Ossenzijl. Wachten bij de brug en de daaropvolgende verkeersopstoppen zorgen elke keer voor minstens een half uur vertraging. Alternatieven? Vanuit Oldemarkt zijn er twee alternatieve routes. Maar beide vragen minstens een half uur extra reistijd. Daarom is een randweg langs Ossenzijl de enige echte oplossing.'

